

Pracovní list č. 14: HOPSA, BRATROVE

Koleda ze sbírky *Kopřivnické písničky* Emila Hanzelky

Es Fmi B Es Fmi B

1. Hopsa, bratro-ve, k vampo-spi - cham, tak spě - šně bě-žim, sotva dy -

Es Es B Es B Es F

cham. Proč tak bě-žiš, Ju-řičku, proč ně-jděš po - maličku cho-dničkem

B Es Fmi

k nám? A já bě-žim do-li-nu a ně-suvam no-vi-nu, že se naro-dil

B Es Fmi B Es

naš me-si - jaš, o němž po-vě-dal sta-ři-ček náš,

Es B Es B Es F7 B

že se ma na - ro-di-ti a k nám na svět při-ji-ti, spasi-tel náš.

1. Hopsa, bratrove, k vám pospicham,
tak spěšně běžím, sotva dycham.

Proč tak běžiš, Juřičku,
proč nějděš pomaličku
chodničkem k nám?

2. Hopsa, bratrove, Antoš Mučny,
něse ze mlyna vrtel muky.
A zrovna s ňu k Rozině,
ať napeče v hodině
baby, buchty.

Refrén:

A já běžím dolinu
a něsu vám novinu,
že se narodil náš mesijaš,
o němž povědal staříček náš,
že se ma naroditi
a k nám na svět přijiti,
spasitel náš.

I. Porozumění textu

1. **Přečti si potichu text písně.** Najdi v něm výrazy, kterým:
  - chybí diakritické znaménko nebo se liší od své spisovné varianty písmenem či tvarem. Podtrhni je modře.
  - vůbec nerozumíš. Podtrhni je červeně.
2. **Ve dvojicích se pokuste vysvětlit, co mohou neznámá slova znamenat.** Poté je přeložte do současné češtiny.
3. **Přečti text nahlas.** Dbej na krátkou výslovnost.
4. **Píseň s popletenými verši.** Seřaď zamíchané verše 1. sloky a refrénu tak, aby byly ve správném pořadí (jako nápoděva ti mohou někdy posloužit rýmy na konci řádků). Následně je zkus verše rozdělit do 3 slok. Své řešení si zkontroluj na 1. straně.

*Proč tak běžiš, Juříčku,
že se narodil náš mesijaš,
a něsu vam novinu,
chodničkem k nám?
spasitel naš.
tak spěšně běžim, sotva dycham.
že se ma naroditi
A já běžim dolinu
proč nějděš pomaličku
a k nám na svět přijiti,
Hopsa, bratrove, k vam pospicham,
o němž povědal staříček naš,*

II. Porozumění obsahu

1. Proč tak spěchá Juříček?
2. Co předpověděl staříček? Naplnila se jeho předpověď?
3. Co dělá Antoš Mučný? Proč se asi tak jmenuje?
4. Jaký je úkol Roziny?

Metodické tipy pro učitele na nácvik koledy *Hopsa, bratrove*

1. Rozdělte žáky do 5 skupin. Každá skupina si připraví prostřednictvím odlišných typů hry na tělo vyřukání rytmu jednoho řádku písně.

2. Nyní si žáci připraví ve dvojicích rytmickou recitaci textu písně bez melodie a budou se při ní snažit o krátkou výslovnost. Mohou ji doplnit rytmickou hrou na tělo.

3. Žáci se věnují porozumění textu koledy. V pracovním listu plní úkoly ke slovní zásobě, kterou neznají, a diskutují o významu písně.

4. Po částech naučte žáky melodii. Poté si společně zazpívejte celou koledu.

5. Společně sestavte hudební aranžmá celé písně:

- Žáci vytvoří pomocí perkusních nástrojů jednoduchý rytmický doprovod.
- Podle svých dovedností žáci zahrají a doprovodí píseň také na melodické nástroje.
- Společně se žáky vyberte sloky, které budou zpívat: a) sólisté, b) všichni.
- Motivujte žáky, aby k melodii vytvořili jednoduchý 2. hlas (např. formou ostinátní figury). Inspiraci vícehlasé úpravy této koledy naleznete rovněž v tištěném zpěvníku *Přiběželi do Betlema pastyře. Regionální koledy a žertovné písně ze sbírek Kopřivnické písničky Leopolda Víchý a Emila Hanzelky*.

6. Žáci si poslechnou nahrávku doprovodu v podání cimbálové muziky. Pokusí se společně určit, která část koledy tvoří předeheru a jak vypadá dohra. Poté si celou píseň s cimbálovou muzikou zazpívají.

7. Žáci se během zpěvu pohybují po prostoru do rytmu písně ve vlastní choreografii. Pantomimicky ji doplňují gesty všech vystupujících postav příběhu.

SLOVNÍČEK NÁŘEČNÍCH VÝRAZŮ A SLOVNÍCH SPOJENÍ

NÁŘEČNÍ VÝRAZ	SOUČASNÝ VÝZNAM
spěšně	rychle
Juříčku	Jiříčku
dolina	údolí
mesijaš	spasitel
povědal	povídal
staříček	dědeček
Antoš	Antonín (nářečně)
vrtel muky	pytel mouky
ňu	ni
baby	sladké pečivo